

WEBINAR 3

AFTALER OM KLIMATILPASNING

15. december 2022

Overblik

- 1) Hvordan opfylder man mindstekravene til aftalerne i omkostningsbekendtgørelsen?
- 2) Fordeling af omkostninger, risici og ansvar
- 3) Hvad bør aftalerne også regulere, og hvordan ser aftaleprocessen ud?

Danske kommuner

Klimatilpasning

Det retlige landskab (for spildevandsselskaber)

Miljøbeskyttelses- loven

Service-niveau- bekendtgørelsen

Fastsættelse af bindende
serviceniveau

Spildevands- bekendtgørelsen

Spildevandsplaner

Vandsektorloven

ØR-bekendtgørelsen

Økonomiske rammer og
tillæg

TA-bekendtgørelsen

Afgrænsning hovedaktivitet

Betalingsloven

Omkostnings- bekendtgørelsen

Finansiering af
klimatilpasning og projekter
uden for egne
spildevandsanlæg

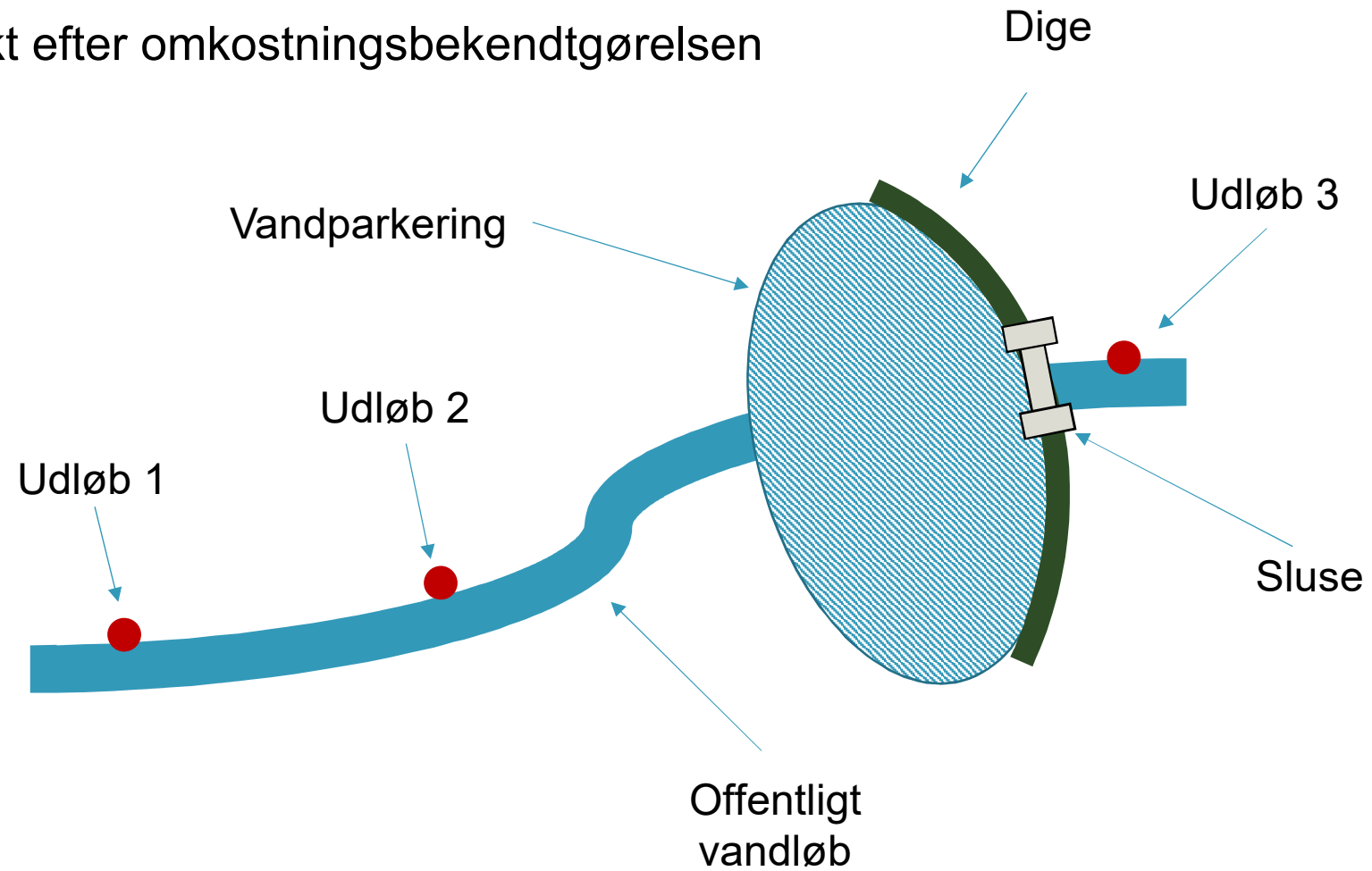
Dokumentation og
offentlighed

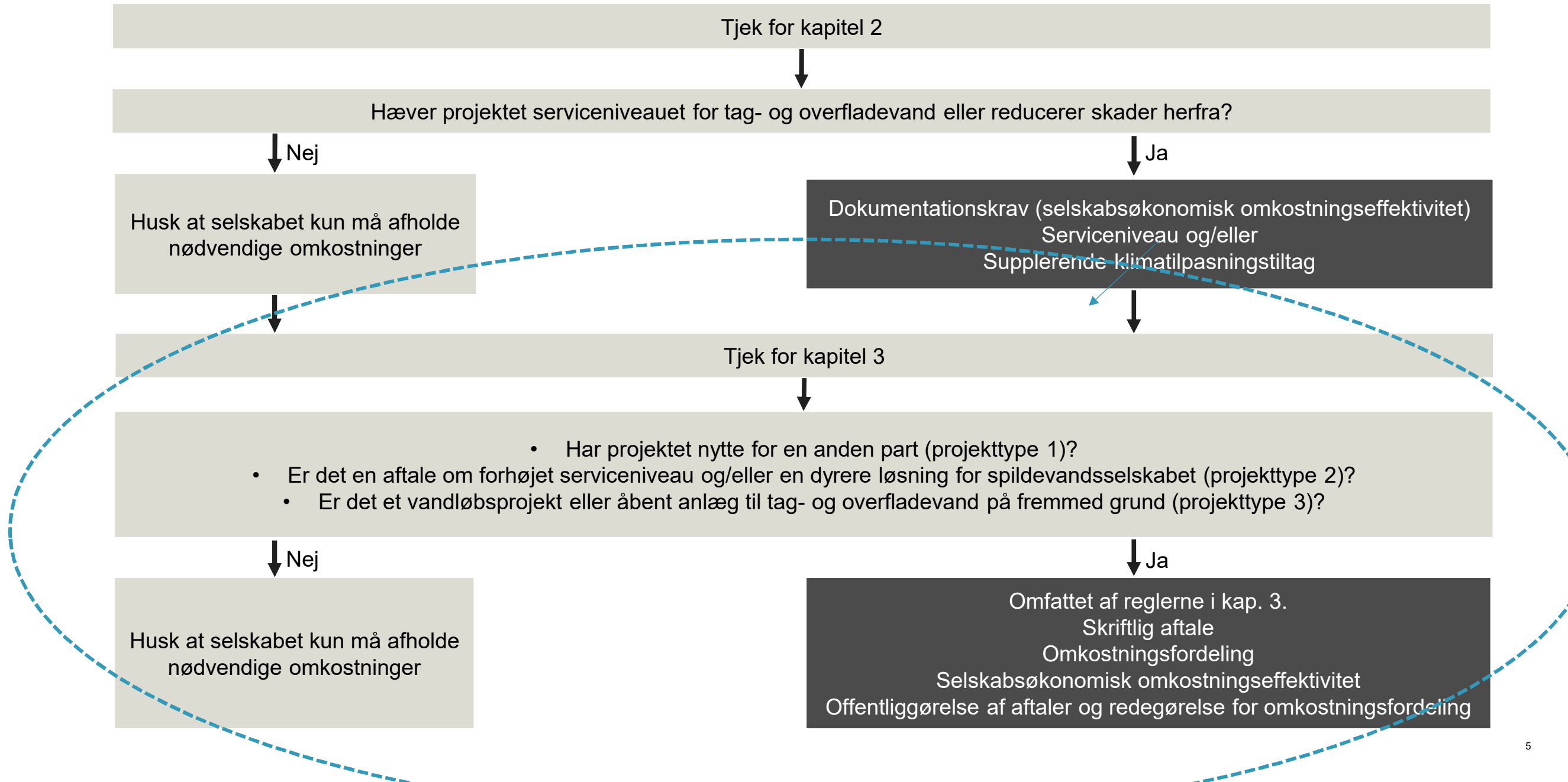
Forsyningssekretariatets
tilsyn

***Der er også mulighed for at lave klimatilpasning efter andre regler – fx vandløbsloven eller kystbeskyttelsesloven**

Eksempel

Vandløbsprojekt efter omkostningsbekendtgørelsen

Aftalen

Hvordan opfylder man mindstekravene til aftalerne i omkostningsbekendtgørelsen?

- 1) Hvordan opfylder man mindstekravene til aftalerne i omkostningsbekendtgørelsen?
- 2) Fordeling af omkostninger, risici og ansvar
- 3) Hvad bør aftalerne også regulere, og hvordan ser aftaleprocessen ud?

Krav

- En skriftlig aftale skal indeholde følgende:
 - 1) Formål og tiltag, levetid og serviceniveau
 - 2) Håndtering og fordeling af drift og vedligehold, sikring af anlæggets effektive drift
 - 3) Omkostningsfordeling, betalinger, evt. meromkostninger
 - 4) Fordeling af risici for uforudsete fordyrelser
 - 5) Opsigelsesadgang samt stillingtagen til ophør af projektet
- Aftalen skal offentliggøres og anmeldelses til Forsyningssekretariatet

Fordeling af omkostninger, risici og ansvar

- 1) Hvordan opfylder man mindstekravene til aftalerne i omkostningsbekendtgørelsen?
- 2) Fordeling af omkostninger, risici og ansvar
- 3) Hvad bør aftalerne også regulere, og hvordan ser aftaleprocessen ud?

Omkostningsfordelingen

Efter omkostningsbekendtgørelsen

Projekttype 1

Forholdsmæssig
omkostningsfordeling efter
nytte

Projekttype 2

Tredjemand betaler
meromkostninger

Projekttype 3

Begrundelse for evt. betaling
til tredjemand

Paradigmer

DANVAS inspirationsparadigmer

- DANVA har udarbejdet tre inspirationsparadigmer. Et for hver projekttype i omkostningsbekendtgørelsen.
- Vi inddrager et par eksempler herfra undervejs

Fordeling af omkostninger

DANVA's inspirationsparadigme – nummer 1 (nytte)

- 9.1. Parterne fordeler omkostninger ved projektet ud fra deres respektive nytte af projektet. Omkostninger, der alene har nytte for den ene, er således pålagt denne, mens omkostninger, der har nytte for begge parter, er fordelt ud fra følgende [.....].
- 9.2. Spildevandsselskab [.....] og Spildevandsselskab [.....] fordeler omkostningerne til projektet forholdsmæssigt.
- 9.3. Redegørelse og begrundelse for fordelingen af omkostningerne er vedlagt som bilag 2.
- 9.4. Hvis ikke der søges forhåndsgodkendelse af tillæg hos Forsyningssekretariatet, forpligter parterne sig til at revurdere og eventuelt genforhandle omkostningsfordelingen, hvis Forsyningssekretariatet træffer afgørelse om, at spildevandselskabet ikke kan få tillæg til en omkostning som forudsat.

Fordeling af risici

- Omkostningsbekendtgørelsen: Krav om stillingtagen til risikofordeling i klimatilpasningsaftalen.
- Ingen generelle krav om hvordan → aftalefrihed.
 - Dog visse krav til de forskellige projektyper, fx skal omkostningsfordelingen for projekttype 1 baseres på, hvilken nytte de enkelte parter har af projektet.
- Grundlæggende tre modeller:
 - Spildevandsselskabet bærer risikoen
 - Kommunen/anden part bærer risikoen
 - Fordeling af risikoen

Fordeling af risici

DANVA's inspirationsparadigme – nummer 1

- 10.1. Fordyrelser betales af den part, der ønsker ændringen.
- 10.2. Hver part bærer herudover risikoen for fordyrelse af de omkostninger, som denne skal dække i henhold til omkostningsopgørelsen.
- 10.3. Udgangspunktet for fordyrelser af projektet i øvrigt er en fordeling mellem parterne efter de principper, der er lagt til grund i den mellem parterne aftalte omkostningsfordeling.
- 10.4. Ved fordyrelser omfattet af punkt 10.3 udarbejdes et tillæg/bilag til aftalen med beskrivelse af fordyrelsen og den foretagne fordeling heraf.
- 10.5. Eventuelle besparelser på projektet fordeles efter de principper, der er lagt til grund i den mellem parterne aftalte omkostningsfordeling.

Hvad bør aftalerne også regulere, og hvordan ser aftaleprocessen ud?

- 1) Hvordan opfylder man mindstekravene til aftalerne i omkostningsbekendtgørelsen?
- 2) Fordeling af omkostninger, risici og ansvar
- 3) Hvad bør aftalerne også regulere, og hvordan ser aftaleprocessen ud?

Krav

- En skriftlig aftale skal indeholde følgende:
 - 1) Formål og tiltag, levetid og serviceniveau
 - 2) Håndtering og fordeling af drift og vedligehold, sikring af anlæggets effektive drift
 - 3) Omkostningsfordeling, betalinger, evt. meromkostninger
 - 4) Fordeling af risici for uforudsete fordyrelser
 - 5) Opsigelsesadgang samt stillingtagen til ophør af projektet

Gode aftaler

Andre reguleringstemaer

- Omkostningsbekendtgørelsens mindstekrav – men hvad ellers?
 - 1) Projektstyring
 - 2) Opgavefordeling
 - 3) Entrepriseudbud og rådgiverkontrakter
 - 4) Budgetstyring
 - 5) Rettigheder
 - 6) Ansvar
 - 7) Opsigelse, ophør og nedlæggelse
 - 8) Ændringer

Projektstyring

Udførelse og drift af projekter

- Både spildevandsselskabet og projektejer kan som udgangspunkt forestå udførelse og drift.
- Spildevandsselskabet kan dog kun forestå udførelse af drift af de dele, der vedrører spildevandsselskabets opgaver
 - HUSK definitionen på spildevand i spildevandsbekendtgørelsen
 - Undtagelse for tilknyttet virksomhed
- Spildevandsselskabets udgifter til projektet vil i modsætning til tidligere være underlagt effektiviseringskrav, uanset, hvem der forestår driften.

Opgaver

DANVA's inspirationsparadigme 1

- 5.1. I udførelsesfasen af projektet varetager spildevandsselskabet følgende opgaver [.....], mens [.....] varetager [.....].
- 5.2. Om fordelingen af den daglige drift, herunder vedligeholdelse af projektets anlæg i projektets levetid, er aftalt følgende: Spildevandsselskabet [.....], mens [.....]

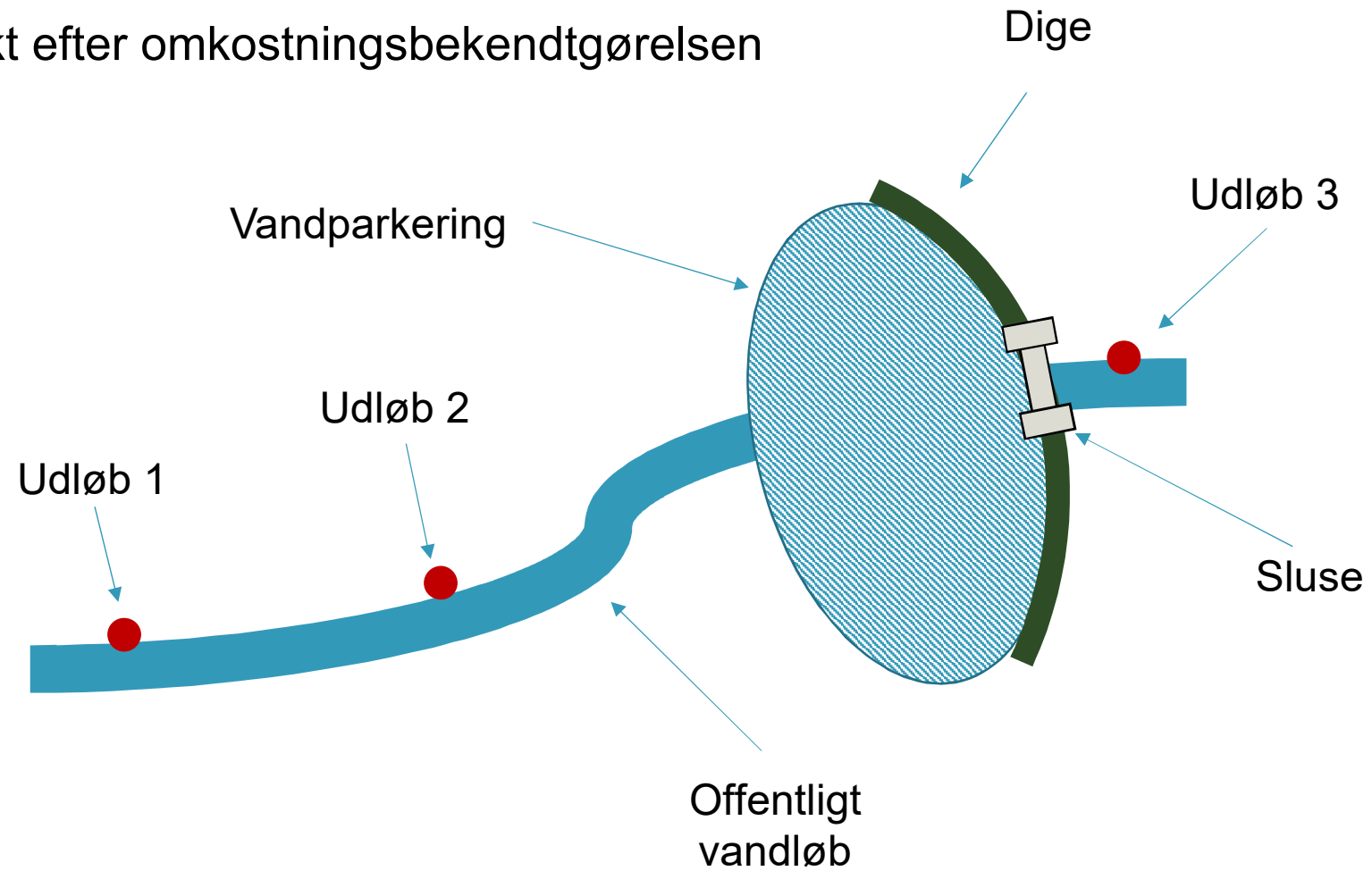
Opgaver

DANVA's inspirationsparadigme 1

- 5.3. Hver af parterne har ansvaret for egne opgavers udførelse og tilrettelæggelse og er forpligtet til at sikre, at krav i national og international lovgivning, herunder udbudsreglerne, overholdes i forbindelse hermed.
- 5.4. Hvis en part forsømmer sine opgaver i forbindelse med anlæggets drift og vedligeholdelse, er parten forpligtet til at lade den anden part udføre disse eller sikre disses udførelse, herunder at give parten eller tredjemand adgang til projektets anlæg efter et varsel på [.....] til udbedring af forholdet. Punkt 9.5 finder anvendelse.
- 5.5. Spildevandsselskabet og [.....] gennemfører et fælles udbud af udførelsen af opgaverne vedrørende [.....] til en eller flere fælles rådgiver(e) og entreprenør(er).
- 5.6. Udbuddet tilrettelægges, så spildevandsselskabet i forbindelse med projektets gennemførelse afholder alle omkostninger vedrørende [.....] direkte over for entreprenøren, og [.....] afholder øvrige omkostninger direkte over for entreprenøren i forbindelse med projektets gennemførelse.

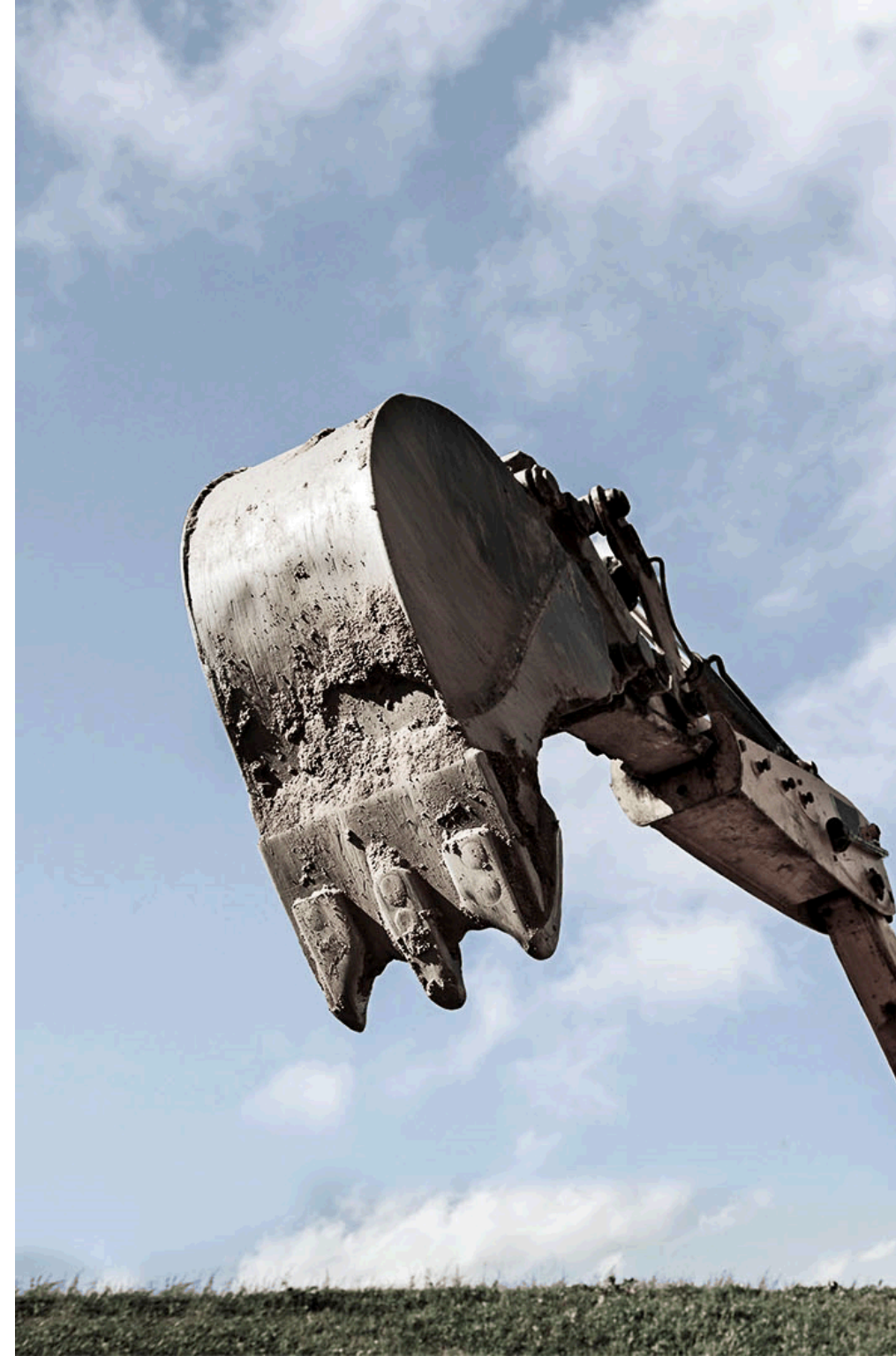
Opgaver

Vandløbsprojekt efter omkostningsbekendtgørelsen

Entreprisestud og rådgiverkontrakter

- Projektejer står for projektering og udførelse – fx ved indgåelse af aftaler med rådgivere og entreprenører.
- Projektejer laver stud – hvordan skal den anden inddrages?
- Hvordan får man spillet de rette kompetencer ind?

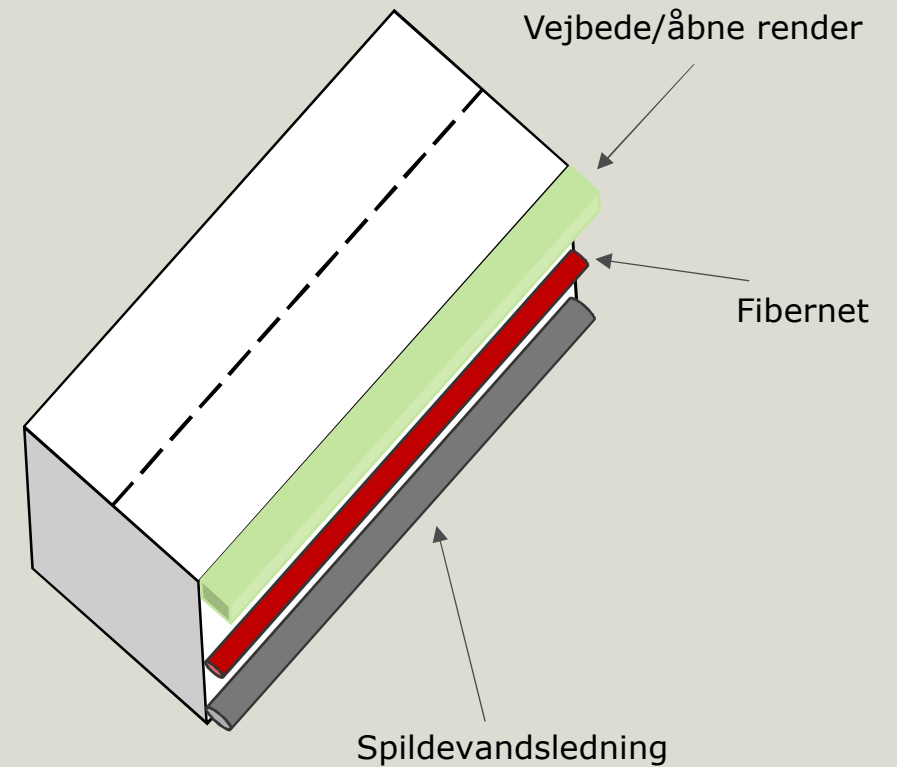
Budgetstyring

- Der er aftalefrihed for hvordan, der skal afrapporteres på økonomi?
- Hvilke kontrolmekanismer kan man arbejde med? (Forudgående godkendelse?)
- Hvordan sikrer man sig, at det også fungerer ude i virkeligheden?

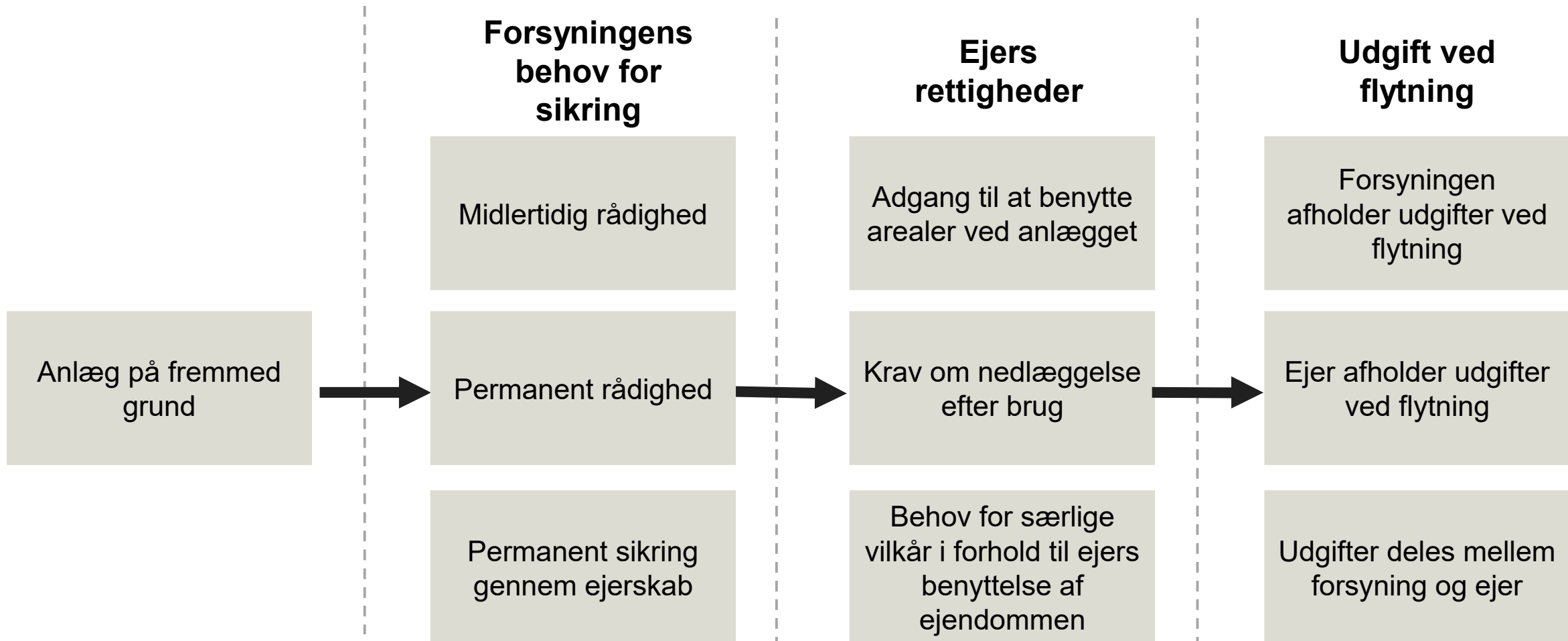

Rettigheder

- Er anlægget omfattet af gæsteprincippet?
- Hvordan sikrer man, at anlægget bliver liggende i hele levetiden?
- Fortrinsstilling for visse ledningsejere?

Modeller for sikring af rettigheder

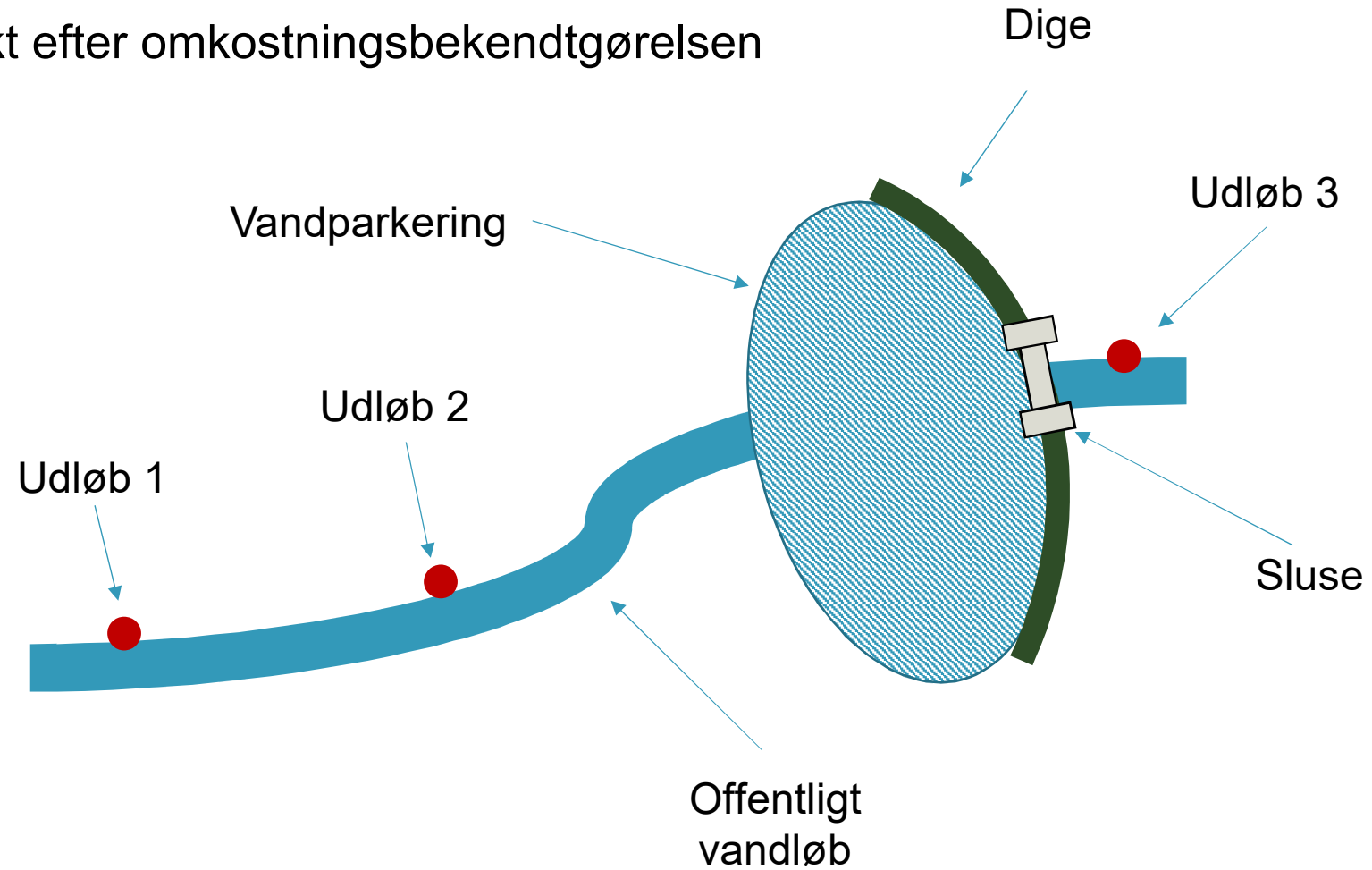
Rettigheder

DANVA's inspirationsparadigme 1 (afsnit 15)

- 15.1. De til projektet hørende anlæg er beliggende på ejendommen/ejendommene matr.nr. [.....]
(herefter ejendommen/ejendommene).
- 15.2. Spildevandsselskabet kan kræve de til projektet hørende anlæg sikret ved tinglysning af deklARATION om disse.
- 15.3. Spildevandsselskabet kan kræve aftalen tinglyst på ejendommen/ejendommene, så aftalen får virkning for den til enhver tid værende ejer af ejendommen/ejendommene.
- 15.4. Punkt 15.2 og 15.3 gælder tillige ved genforhandlede aftaler og tillæg til aftalen.
- 15.5. Ved aftalens ophør/opsigelse foranlediger spildevandsselskabet tinglysningen aflyst.

Rettigheder

Vandløbsprojekt efter omkostningsbekendtgørelsen

Ansvar

DANVA's inspirationsparadigme 1 (afsnit 7)

- 7.1. Hver part er ansvarlig for udførelsen af egne opgaver.
- 7.2. Ansvar for overtrædelse af krav i EU- og national lovgivning mv. påhviler således også den part, som har udført/ansvaret for opgaven, hvorfor denne skal friholde den/de øvrige parter om nødvendigt.
- 7.3. Hver part bærer ansvaret for tilkomne omkostninger og uforudsete omkostninger, som kan henføres til dennes tilrettelæggelse og udførelse af en given opgave.
- 7.4. Ingen af parterne er ansvarlig for den anden parts driftstab, avancetab eller andet indirekte tab.
- 7.5. Aftalen giver ikke parterne ret til at disponere og binde hinanden i forhold til tredjemand. Parterne er forpligtede til at gøre deres respektive kontraktparter opmærksomme herpå. Hvis en kontraktpart desuagtet rejser krav mod andre projektdeltagere end sin umiddelbare kontraktpart, er den umiddelbare kontraktpart forpligtet til at friholde den/de øvrige parter.
- 7.6. [.....]

Opsigelse

DANVA's inspirationsparadigme 1

- 13.1. Hver af parterne kan opsige aftalen med [.....] års varsel til udgangen af et kalenderår. Ved opsigelse finder punkt 16.2 og 16.3 anvendelse.
- 13.2. I de i punkt 12 omhandlede tilfælde kan hver af parterne opsige aftalen med [.....] kalenderdages varsel fra det tidspunkt, hvor vurdering og eventuel genforhandling af aftalen må anses for afsluttet uden opnået enighed. Ved opsigelse finder punkt 16.2 og 16.3 anvendelse.
- 13.3. Derudover kan spildevandsselskabet opsige aftalen med øjeblikkelig virkning i det tilfælde, hvor Forsyningssekretariatet meddeler, at betingelserne for, at spildevandsselskabet kan afholde omkostninger til opfyldelse af aftalen, ikke er opfyldte. Ved opsigelse finder punkt 16.4 anvendelse.

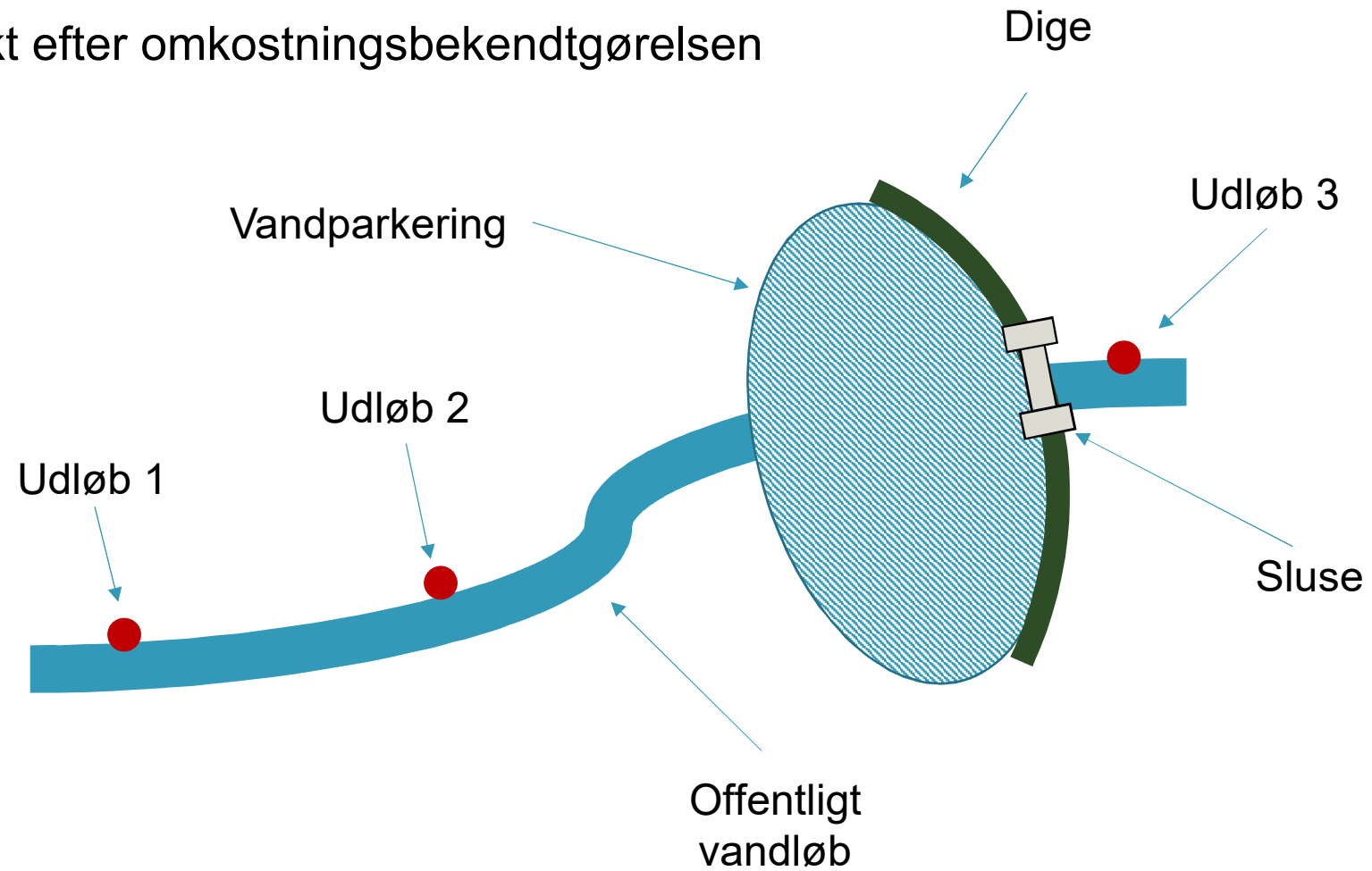
Ophør

DANVA's inspirationsparadigme 1

- 16.1. Projektet ophører, og aftalen bortfalder, når den fastlagte levetid udløber.
- 16.2. Ved projektets ophør skal [.....].
- 16.3. Omkostninger forbundet med projektets ophør fordeles som følger [.....].
- 16.4. Hvis opsigelse sker af spildevandsselskabet iht. punkt 13.3, fordeles omkostningerne forbundet med projektets ophør som følger: [.....].

Ophør

Vandløbsprojekt efter omkostningsbekendtgørelsen

Nedlæggelse

- Hvad skal der ske med projektet, når levetiden udløber?
- Kan projektets levetid forlænges?
- Hvem betaler for nedlæggelse? Hvem er ansvarlig for nedlæggelse?

Ændringer

- Hvilke muligheder er der for at ændre en aftale?
- Hvad siger omkostningsbekendtgørelsen?
- Hvad siger ØR-bekendtgørelsen?

Hvordan kommer I videre?

Tre gode råd

- 1) Sørg for at indlede en tidlig dialog om jeres forventninger til hinanden: Hvem er ansvarlig for hvad?
- 2) Vær opmærksom på hinandens lovlige handlerum: Spildevandsselskaber kan fx kun lave rekreative projektdele som tilknyttet virksomhed.
- 3) Lav en tidsplan for processen, hvor I skaber overblik over fx myndighedstilladelser, anmeldelse til Forsyningssekretariatet og interne godkendelsesprocesser

Dir: +45 33344251
Mob: +45 52344251
E-mail: lma@horten.dk

Line Markert

Partner (L)

Line Markert rådgiver virksomheder, ejere og myndigheder i tæt regulerede sektorer, fx havnesektoren samt energi- og forsyningssektoren. Line bistår med rådgivning og sparring om regulatoriske, forretningsmæssige og strategiske forhold i de enkelte sektorer.

Et af Lines specialer er rådgivning om komplekse projekter, fx tværkommunale klimatilpasningsprojekter og etablering af fælles forsyningsanlæg (kraftvarmeproduktion, renseanlæg mv.) og omstrukturering af offentlige ejede virksomheder, f.eks. havne, forsyningsvirksomheder, erhvervsudviklingssamarbejder mv. Lines erfaringer omfatter levering af juridisk bistand og hjælp til tilrettelæggelse og styring af processer.

Karriere

Partner, Horten, 2014
Juniorpartner, Horten, 2011-2014
Møderet for landsret, 2008
Udstationering, DLA Piper, London, Project & Finance, foråret 2006
Advokatbeskikkelse, 2006
Advokatfuldmægtig og advokat, Horten, 2003-2011
Praktikant, den danske FN-mission i New York under formandskabet for EU, efteråret 2002

Uddannelse

Cand.jur., Aarhus Universitet, 2003

Specialer

Energi, forsyning & infrastruktur
Offentlig ret

Dir: +45 33344190
Mob: +45 52344190
E-mail: mpo@horten.dk

Mads Peter Rosenius Olsen

Advokat

Mads Peter Rosenius Olsen rådgiver generelt om kommuners og havnes samt energi- og forsyningsselskabers retsforhold, herunder om hjemmelsspørgsmål, organisering af opgaver, indgåelse af aftaler, håndtering af tvister mv. Mads har desuden særlig indgående erfaring med klimatilpasningsprojekter.

Karriere

Advokatfuldmægtig, Horten, 2019

Ba.jur., Horten, 2019

Stud.jur., Molt Wengel Advokatpartnerselskab, 2017-2019

Uddannelse

Cand.jur., Københavns Universitet, 2019

Ba.jur., Københavns Universitet, 2017

Specialer

Energi, forsyning & infrastruktur

Ingen virksomhed kan stå stille. Verden er i forandring, og derfor skal lovgivningen følge trop. Den teknologiske transformation bevæger sig med lynets hast, og nye dagsordener skyder frem så hurtigt, at vi knapt når at sætte os ind i den første, før den næste ser dagens lys. Som strategisk-juridiske rådgivere er vi derfor nødt til at være nysgerrige og undersøge mulighederne uden altid at vide, præcis hvor vi ender. Ja, du hører det fra et advokatfirma.

Horten er en full-service advokatvirksomhed med over 65 års erfaring og 350 specialister, der alle står klar til at gå nye risici, udfordringer og muligheder i møde sammen med vores kunder.

Vi klæder førende organisationer på til at kunne agere og reagere inden for områder som bank og finansiering, fast ejendom, grøn energi, teknologi, IP og M&A, så de kan træffe beslutninger på et oplyst grundlag – og nogle gange endda tage modige valg.

Når verden ændrer sig, gør juraen også.
Horten – Find a way.

Vi undersøger nye risici, udfordringer og muligheder uden altid at vide, præcis hvor vi ender.

Vi klæder førende organisationer på til at kunne agere og reagere, når lovgivningen ændrer sig.

Vi er en full-service advokatvirksomhed med speciale i bank og finansiering, fast ejendom, grøn energi, teknologi, IP og M&A.

Vi er 350 specialister, der altid går nysgerrigt til værks.